

marmers is. Hoewel het 'nep' is, kon een geschilderde marmeren schouw in de tijd van De Bruyn net zo kostbaar zijn als een van echt marmer. Marmer-schilders waren meesterschilders die goed gewaardeerd werden.

De eenheid van de kamer kwam al naar voren bij de kleurovereenkomst tussen de biezen op de betimmering en de wandbespanning. Er bleek ook een relatie te bestaan tussen de afwerking van de schouw en de wandbespanning. Aan weerszijden van de schouw is de wandbespanning voorzien van een oranje gemarmerde band die goed past bij de marmerimitaties op de schouwboezem.

Hoewel er geen zekerheid kon worden verkregen over de ouderdom van de marmeringen op de schouw, zijn deze van een zodanige kwaliteit en schoonheid dat besloten werd deze in het zicht te brengen. De witte hoogglanslak werd mechanisch verwijderd met behulp van een scalpel en een warmteblazer, zodat de marmerimitatie daaronder zoveel mogelijk zonder beschadigingen vrijgelegd kon worden. Op de schaduwzijde van de schouw bleek deze werkwijze wat moeilijker uit te voeren. Daarom werd de marmerimitatie gereconstrueerd

door het op de schaduwzijde opnieuw te schilderen met de vrijgelegde marmering als voorbeeld.

De ontvangstkamer gerestaureerd

Alle handelingen zijn verricht vanuit de gedachte dat alleen het hoogst noodzakelijke moet worden gedaan. De ontvangstkamer is terughoudend gerestaureerd, waarbij de geschiedenis en ouderdom van de kamer gerespecteerd werden, vanuit de gedachte dat de kamer niet een losse verzameling elementen is, maar een eenheid van interieuronderdelen.

De restauratie van de ontvangstkamer van de pastorie te Kockengen is uitgevoerd door de Stichting Restauratie Atelier Limburg, als onderdeel van de opleiding tot restaurator en onderzoeker van historische binnenruimten.

Literatuur

- K. Westerink, 1996. De wandbespanningen in de R.K. pastorie te Kockengen. Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland, Utrecht.
- A. Friedrichs en E. Geldhof, 1999. De restauratie van de ontvangstkamer in de pastorie te Kockengen. Onderzoeks- en restauratieverslag. Stichting Restauratie Atelier Limburg (SRAL), Maastricht.

Correcties en aanvullingen op eerder gepubliceerde artikelen

H.J. van Es, 1999. Het huis Groenzicht aan de Poeldijk (nu Marijkestraat 26) te Breukelen. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 14, nr. 3, blz. 135 - 143.

Bij nader onderzoek bleek mij, dat in bovengenoemd artikel twee correcties moesten worden aangebracht.

In het Nieuw Archief Gemeente Breukelen-Nijenrode vond ik in de inkomende en uitgaande brieven in 1866 de "Opgave van overledenen aan cholera", met de regel: "19 juni, Poeldijk 112, v. 64 jr. z.b.; 5 juli, Poeldijk 112, m. 72 jr., tuinier". De passage op blz. 136, 2de kolom, 2de alinea: "zodat het niet onwaarschijnlijk is dat Willem en zijn vrouw aan deze ziekte zijn bezwaken" is dus onnodig voorzichtig geformuleerd en moet zijn: "Willem en zijn vrouw overleden beiden aan deze ziekte".

Noot 6 op blz. 141 behoeft ook een correctie, want "de voor cholera bevroese vrouw" was inderdaad de op 19 juni 1866 aan cholera overleden Stijntje Schuurman-Magarijn. Het woord "waarschijnlijk" kan dus in deze noot vervallen. Het eerdere cholera-geval in dit huis betrof niet Cornelis van Zeijst in 1854, maar zijn vrouw Maria Geerlings, die op 6 september 1849 in de leeftijd van 37 jaar aan de cholera was overleden. Dat bleek uit het Nieuw Archief Gemeente Breukelen-Nijenrode, inv. nr. 137, Ingekomen stukken in 1849, brief C11, d.d. 11.9.1849. Op die datum meldde de geneesheer Floris Vos aan de burgemeester dat hij tussen 31 juli en 11 september 25 nieuwe cholera-patiënten had behandeld, waarvan er 14 overleden waren. Daartoe behoorde ook de vrouw van Cornelis van Zeijst. Het eerste slachtoffer was al op 13 januari 1849 door de

arts Dr Jan Turk bij de burgemeester gemeld. Floris Vos gaf in juni nog 5 sterfgevallen door en na 11 september nog eens 5. In 1849 zijn er dus minstens 25 mensen aan cholera gestorven. Daartoe behoorde ook de 70-jarige grutter-wethouder Jan Bots, die op 14 september in Het Huys te Keyserrijck overleed.

HJvE

A.A. Mantel, 1999. Breukelen en omgeving van 1000 tot 2000. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 14, nr. 4, blz. 153 - 218.

1670: Volgens E. Munnig Schmidt en A.J.A.M. Lisman (Plaatsen aan de Vecht en de Angstel, uitgave 1997, blz. 120) was Joost van den Vondel aangetrouwde familie van Agnes Blok (oom van haar eerste echtgenoot).

1673: De Lindeboom (= Het Regthuys).

1940: Ook de inwoners van Breukelen-Proostdij ten oosten van de Vecht werden geëvacueerd.

De vrouw op de foto op blz. 200 is de toen circa 20 jaar oude Bep van Wijk, die woonde op Wagendijk 16 en werkte bij de tolpoort van Gijs Bos, Wagendijk 14.

1945: De tweelingbroers Eddy en Menno Jaarsma waren beiden betrokken in de gevechtshandelingen bij Westbroek, maar het was Menno (niet Eddy) die daar omkwam. Deze betreurenswaardige fout stond ook al in jaargang 10 (1995), nr. 2, blz. 116 en 117.

1983: In 1985 werd Thea van Rijnsoever opnieuw Nederlands kampioene.